

Bydgoszcz, 8 lipca 2024 r.

Informacja prasowa

Świadczenie 500+ dla osób niesamodzielnych. Kto może je dostać?

Zakład Ubezpieczeń Społecznych już od września 2019 roku przyznaje i wypłaca świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Tylko w 2023 roku przeciętna miesięczna liczba osób pobierających to świadczenie wyniosła niemal 385 tys., w województwie kujawsko-pomorskim 25,8 tys.

Świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji potocznie nazwanym świadczeniem 500+ dla osób niesamodzielnych mogą otrzymać osoby, które spełniają określone warunki. Świadczenie przeznaczone jest dla osób, które ukończyły 18 lat, mieszkają w Polsce i są niezdolne do samodzielnej egzystencji, czyli potrzebują pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, takich jak przygotowywanie posiłków, mycie itd. Co ważne łączna kwota brutto emerytury, renty albo innych świadczeń ze środków publicznych lub z zagranicznej instytucji emerytalno-rentowej nie może przekroczyć 2 419,33 zł- informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Kiedy świadczenie wynosi 500 zł

Maksymalna kwota świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji wynosi 500 zł. Mogą ją otrzymać osoby, które nie są uprawnione do emerytury ani renty i nie mają ustalonego prawa do innego świadczenia pieniężnego finansowanego ze środków publicznych, lub mają takie świadczenia, ale ich łączna kwota brutto nie przekracza 1919,33 zł.

Nie zawsze 500 zł

Świadczenie uzupełniające nie zawsze będzie przysługiwać w wysokości 500 zł. Jeśli osoba uprawniona pobiera emeryturę, rentę lub inne świadczenie ze środków publicznych i łączna kwota brutto wynosi więcej niż 1919,33 zł, ale nie przekracza 2 419,33 zł brutto, to świadczenie uzupełniające będzie niższe niż 500 zł. Będzie wynosiło tyle, ile różnica między kwotą 2419,33 zł a łączną kwotą przysługujących tej osobie świadczeń ze środków publicznych. Na przykład, jeżeli suma pobieranych świadczeń wynosi 2000 zł brutto, to świadczenie uzupełniające będzie przyznane w kwocie 419,33 zł.

Świadczenia finansowane ze środków publicznych to np. emerytury czy renty wypłacane przez ZUS, KRUS i inne organy. Do tej grupy zaliczają się również świadczenia z pomocy społecznej o charakterze innym niż jednorazowe, np. zasiłki stałe, dodatek mieszkaniowy. Do dochodu uwzględniane są również świadczenia otrzymywane z zagranicznych instytucji właściwych do spraw emerytalno-rentowych. Nie jest natomiast wliczany np. dodatek i zasiłek pielęgnacyjny, dodatek dla sieroty zupełnej, dodatek kombatancki czy też ryczałt energetyczny. Nie są ujmowane także świadczenia o charakterze jednorazowym, np. zasiłki socjalne lub zasiłek pogrzebowy. Przy ustalaniu kwoty pobieranych świadczeń nie jest brane pod uwagę świadczenie wspierające, czy renta rodzinna dla dziecka, które stało się całkowicie niezdolne do pracy i do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy – przed ukończeniem 16 lat lub w czasie nauki w szkole przed ukończeniem 25 lat.

Katalog świadczeń finansowanych ze środków publicznych mających wpływ na prawo i wysokość świadczenia uzupełniającego dostępny jest na stronie www.zus.pl oraz na sali obsługi klienta w każdej placówce ZUS.

Konieczny wniosek

Świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji nie jest wypłacane z urzędu. Potrzebny jest wniosek. Wniosek o świadczenie trzeba złożyć w tzw. organie właściwym. Właściwość organu zależy od tego, czy osoba ubiegająca się o świadczenie uzupełniające jest uprawniona do świadczenia emerytalno-rentowego. I tak osoby uprawnione do świadczeń w ZUS – wnioski składają w Zakładzie (formularz ESUN), a np. osoby uprawnione do emerytur lub rent w KRUS – wnioski składają w oddziale terenowym KRUS. Z kolei osoby, które nie są uprawnione do żadnego świadczenia emerytalno-rentowego z żadnej instytucji, wnioski składają w ZUS-ie. W Zakładzie wnioski składają także osoby, które są uprawnione do świadczeń emerytalno-rentowych w ZUS-ie i w innym organie rentowym, ale to ZUS wypaca dodatek pielęgnacyjny.

Aby otrzymać świadczenie uzupełniające z ZUS-u, do wniosku ESUN należy dołączyć dokument potwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji, chyba że jest on w posiadaniu Zakładu, wówczas nie trzeba go dołączać. Osoby, które nie posiadają takiego orzeczenia albo upłynął okres, na który zostało ono wydane, do wniosku powinny dołączyć zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza, pod którego opieką się znajdują (druk OL- 9) oraz – jeśli posiadają – dokumentację medyczną i inne zaświadczenia, które mają znaczenie przy orzekaniu o niezdolności do samodzielnej egzystencji (np. karta leczenia szpitalnego, historia choroby, dokumentacja rehabilitacji leczniczej, zawodowej, orzeczenie o niepełnosprawności). Formularz wniosku i druk zaświadczenia o stanie zdrowia można pobrać ze strony internetowej Zakładu albo w ZUS-ie.

O czym należy powiadomić ZUS

Osoby, które otrzymują świadczenie 500+ dla niesamodzielnych mają obowiązek powiadomić ZUS o wszelkich zmianach, które mają wpływ na prawo do świadczenia uzupełniającego lub na jego wysokość. W szczególności dotyczy to sytuacji:

- uzyskania prawa do świadczenia pieniężnego finansowanego ze środków publicznych, w tym także do świadczenia o charakterze emerytalno-rentowym, które przyzna KRUS lub inny organ emerytalny, oraz pobierania takiego świadczenia,
- zwiększenia się kwoty świadczenia finansowanego ze środków publicznych, które wypłaca podmiot inny niż ZUS (np. KRUS czy ośrodek pomocy społecznej),
- tymczasowego aresztowania albo odbywania kary pozbawienia wolności (nie dotyczy odbywania tej kary w systemie dozoru elektronicznego).

Krystyna Michałek
regionalny rzecznik prasowy ZUS
w województwie kujawsko-pomorskim